

S radostí vám představujeme nový „číselný“ speciál našich HR News, který se za léta svého vydávání stal oblíbenou novoroční četbou našich personalistek i personalistů. Na následujících řádcích opět najdete celou řadu změn, které s sebou přináší přelom kalendářního roku – jedná se zejména o **minimální a zaručenou mzdu, cestovní náhrady, výši nezabavitelné částky nebo zaměstnávání OZP a náhradní plnění.**

Dovolte nám popřát vám do roku 2022 je to nejlepší, hlavně pevně zdraví a k tomu i veselou mysl, která nám všem v posledních dvou letech občas schází. Těšíme se na další spolupráci s vámi!

Váš pracovněprávní tým Randls

MINIMÁLNÍ A ZARUČENÁ MZDA

Vláda svým nařízením č. 405/2021 Sb. s účinností od 1. ledna 2022 stanovuje **měsíční minimální mzdu na 16.200 Kč a hodinovou na 96,40 Kč.**

Minimální mzda

Výše uvedené sazby minimální mzdy se vztahují k 40hodinové stanovené týdenní pracovní době. Při stanovené týdenní pracovní době na 37,5 nebo 38,75 hodiny (např. při dvousměnném, vícesměnném nebo nepřetržitém pracovním režimu), je třeba úměrně zvýšit sazbu hodinové minimální mzdy.

STANOVENÁ týdenní pracovní doba	Výše minimální mzdy	
	hodinová	měsíční
40 hodin	96,40 Kč	16.200 Kč
38,75 hodiny	99,51 Kč	16.200 Kč
37,5 hodiny	102,83 Kč	16.200 Kč

Naopak pokud má zaměstnanec sjednanu kratší pracovní dobu, **snižuje se měsíční minimální mzda** úměrně odpracované době.

SJEDNANÁ kratší týdenní pracovní doba (při stanovené 40hodinové)	Výše minimální mzdy	
	hodinová	měsíční
32 hodin	96,40 Kč	12.960 Kč
20 hodin	96,40 Kč	8.100 Kč
16 hodin	96,40 Kč	6.480 Kč
10 hodin	96,40 Kč	4.050 Kč

Výše minimální mzdy je stejná pro všechny druhy a kategorie prací a uplatní se na všechny základní pracovněprávní vztahy, tedy i na dohodu o provedení práce (DPP) a dohodu o pracovní činnosti (DPČ).

Příplatek za rizikovou práci

Výše příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí za každý ztěžující vliv (vyjmenovaný v nařízení vlády č. 567/2006 Sb.) činí 10 % sazby minimální mzdy. U 40hodinového pracovní doby se tak bude v roce 2022 jednat o příplatek **9,64 Kč** za hodinu.

Zaručená mzda

Zároveň se zvýšením minimální mzdy dochází k **navýšení nejnižších úrovní zaručené mzdy**, na jejíž dodržování se v praxi velice často zapomíná (např. *kopáč má být zařazen až do druhé skupiny, kadeřník do čtvrté*). Zaručená mzda totiž zohledňuje složitost, odpovědnost a namáhavost vykonávané práce, přičemž v nejvyšší 8. skupině musí činit alespoň dvojnásobek minimální mzdy.

Skupina prací	Nejnižší úroveň zaručené mzdy	
	hodinová	měsíční
1.	96,40 Kč	16.200 Kč
2.	106,50 Kč	17.900 Kč
3.	117,50 Kč	19.700 Kč
4.	129,80 Kč	21.800 Kč
5.	143,30 Kč	24.100 Kč
6.	158,20 Kč	26.600 Kč
7.	174,70 Kč	29.400 Kč
8.	192,80 Kč	32.400 Kč

CESTOVNÍ NÁHRADY, STRAVENKY A STRAVENKOVÝ PAUŠÁL

Vyhláška č. 511/2021 Sb. o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad upravuje nové výše těchto sazeb, a to s účinností od 1. 1. 2022.

Sazby cestovních náhrad

Sazba základní náhrady za použití jednostopých vozidel a tříkolek má nově činit **1,30 Kč** za kilometr (dosud 1,20 Kč) a za použití osobních silničních motorových vozidel **4,70 Kč** za kilometr (dosud 4,40 Kč).

Mění se rovněž vyhláškou stanovená průměrná cena pohonných hmot, která ve srovnání s rokem 2021 skokově narostla, a to na:

- ▲ **37,10 Kč** u automobilového benzínu 95 oktanů,
- ▲ **40,50 Kč** u automobilového benzínu 98 oktanů,
- ▲ **36,10 Kč** u motorové nafty

za 1 litr pohonné hmoty. Zde upozorňujeme, že už v průběhu podzimu 2021 byla vyhláškou 375/2021 Sb. zvýšena cena automobilového benzínu 95 oktanů na 33,80 Kč, avšak ostatní druhy paliva byly nechány v původní částce. Nyní se tedy úprava sjednotila.

V případě elektromobilů se naopak průměrná cena 1 kilowatthodiny elektřiny sníží z 5,00 Kč na **4,10 Kč**.

Stravné se oproti předchozímu roku v závislosti na délce pracovní cesty navýší. Při pracovní cestě, která trvá 5 až 12 hodin, se stravné zvyšuje nejméně na **99 Kč** (dříve 91 Kč), při pracovní cestě nad 12 hodin na **151 Kč** (dříve 138 Kč) a nad 18 hodin na **237 Kč** (dříve 217 Kč) za každý kalendářní den pracovní cesty.

Stravenkový paušál a stravenky

Od nové výše stravného se odvíjí i daňově uznatelná částka úhrady stravování na straně zaměstnavatele i zdanění a odvody pojistného na straně zaměstnance.

Co se týče tzv. **stravenkového paušálu**, ten z pohledu daňové uznatelnosti představuje pro zaměstnavatele výhodnější variantu, jelikož **příspěvek na stravování je daňově uznatelným nákladem v plné výši**. Pro zaměstnavatele i zaměstnavatele je zároveň stanoven limit, při jehož překročení **podléhá část příspěvku dani z příjmu i odvodům na pojistné**. Maximálně zvýhodněný příspěvek na stravování může dosahovat nejvýše 70 % horní hranice stravného, jenž je poskytováno při pracovní cestě v délce trvání 5–12 hodin u zaměstnanců pobírajících plat. Pro rok 2022 je tato hranice stanovena na **118 Kč**, takže **maximální stravenkový paušál osvobozený od daně a odvodů bude činit 82,60 Kč**.

Zaměstnavatel, který svým zaměstnancům nadále poskytuje **stravenky** (ať už papírové nebo elektronické), může jako **daňově uznatelný náklad účtovat maximálně 55 % jejich hodnoty (tj. v roce 2022 až do výše 82,60 Kč)**, což odpovídá **stravence v hodnotě 150,18 Kč**. Z pohledu zaměstnance jsou stravenky daňově a pojistně osvobozeným příjmem do 100 % jejich hodnoty.

Zahraníční stravné

Vyhláškou č. 462/2021 Sb. stanovilo Ministerstvo financí **novou výši základních sazeb zahraničního stravného** pro kalendářní rok 2022. K navýšení o 5 euro/dolarů/franků došlo nakonec u devíti zemí (z plánovaných 23). Vyšší stravné bude náležet zaměstnancům, kteří budou vysláni na zahraniční pracovní cestu do Alžírsko, Etiopie, Francie, Gruzie, Chorvatska, Lichtenštejnska, Maďarska, Pákistánu nebo Rumunska.

U třech dalších států poté došlo nejen ke změně sazby, ale také ke změně měny. Sem se řadí Džibutsko, Konžská demokratická republika a Seychely.

DAŇ Z PŘÍJMU / SLEVA NA POPLATNÍKA

Nic tak překvapivého jako loňské zrušení superhrubé mzdy na poslední chvíli nás letos v daňovém balíčku nečekalo. Základem daně z příjmu fyzických osob tak zůstává **hrubá mzda zaměstnance, která je daněna 15% sazbou, resp. 23 % u příjmu nad 155.644 Kč měsíčně** (tato částka se změnila podle maximálního ročního vyměřovacího základu zaměstnance pro sociální zabezpečení).

Základní sleva na dani na poplatníka pak stejně jako loni vzrostla o 3.000 Kč, a to na **30.840 Kč** za rok.

DALŠÍ PRAKTICKÉ INFORMACE

Srážky ze mzdy

Základní nezabavitelná částka se pro účely srážek ze mzdy počítá dle nařízení vlády č. 595/2006 Sb. z výše normativních nákladů na bydlení a z výše životního minima.

Výpočet nezabavitelné částky

Normativní náklady na bydlení se s účinností k 1. 1. 2022 mírně zvyšují, a to z loňských 6.637 Kč na současných **6.815 Kč**.

K navýšení částky životního minima došlo naposledy 1. 4. 2020, a to na současných **3.860 Kč**.

Základní nezabavitelná částka, kterou lze vypočítat jako 3/4 součtu výše uvedených částek, tak pro rok 2022 činí **8.006,25 Kč** (oproti částce 7.873 Kč v roce 2021).

Změny v exekucích

S výše uvedeným souvisí také řada novinek v oblasti exekucí účinných od 1. 1. 2022, např. změny ve způsobu splácení exekuce (nejprve jistina, poté úroky a náklady), ukončení exekuce pro nevymahatelnost po 6 letech nebo snížení penále za nezaplacené zdravotní a sociální pojištění.

Zaměstnávání OZP a náhradní plnění

*Dle sdělení MPSV č. 495/2021 Sb. činila výše průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí roku 2021 **37.047 Kč**.*

Pro zaměstnavatele má tento údaj význam zejména při výpočtu **odvodu do státního rozpočtu v rámci plnění povinného podílu OZP**. Pokud zaměstnavatel nezaměstná stanovený počet OZP (tj. 1 na každých 25 zaměstnanců) nebo dostatečně nevyužije náhradního plnění (tj. namísto 1 zaměstnané OZP neodebere v průběhu roku výroby či služby v hodnotě alespoň **259.329 Kč**), bude muset za každou OZP odvést do státního rozpočtu 2,5násobek průměrné mzdy. V souladu s výše uvedenou průměrnou mzdou za rok 2021 bude výše odvodu za jednu chybějící OZP v kalendářním roce 2022 činit **92.617,50 Kč**.

Náhrada mzdy při dočasné pracovní neschopnosti

S novým rokem dochází také k pravidelné úpravě redukčních hranic pro dávky nemocenského pojištění, a to sdělením MPSV č. 380/2021 Sb., na jehož základě se redukuje také průměrný hodinový výdělek zaměstnanců pro účely výpočtu náhrady mzdy při dočasné pracovní neschopnosti.

V roce 2022 budeme vycházet z následujících hodnot:

- ▲ **do 227,15 Kč** – započítává se 90 %,
- ▲ **227,16 Kč až 340,55 Kč** – započítává se 60 %,
- ▲ **340,56 Kč až 681,10 Kč** – započítává se 30 %,
- ▲ **681,11 Kč a více** – nezapočítává se.

Odvody pojistného

Všichni zaměstnavatelé jsou nadále povinni odvádět „za sebe“ jednotnou sazbu pojistného na sociální zabezpečení ve výši 24,8 % z vyměřovacího základu.

Další údaje k pojistnému podstatné pro zaměstnavatele pro rok 2022 vyplývají z nařízení vlády č. 356/2021 Sb. a 405/2021 Sb. a jsou následující:

- ▲ maximální roční vyměřovací základ zaměstnance pro sociální zabezpečení činí **1.867.728 Kč** (48násobek průměrné mzdy, která pro rok 2022 činí 38.911 Kč),
- ▲ částka rozhodného příjmu potřebná pro účast na nemocenském pojištění zůstává nadále na hranici **3.500 Kč** za měsíc,
- ▲ pojistné na zdravotní pojištění z minimální mzdy (hrazené např. zaměstnavatelem při celoměsíčním neplaceném volnu zaměstnance) činí **2.187 Kč**.

Nezaměstnanost, rekvalifikace

V souladu se zákonem o zaměstnanosti a pravidelně upravovanými prováděcími předpisy činí v roce 2022 měsíční výše:

- ▲ podpory v nezaměstnanosti nejvýše **21.488 Kč**,
- ▲ podpory při rekvalifikaci nejvýše **24.081 Kč**,
- ▲ příjmu při tzv. nekolidujícím zaměstnání nejvýše **8.100 Kč**

Randl Partners
advokátní kancelář attorneys at law
employment@randls.com

